

Verstandig. Doen.

Verkiezingsprogramma
2022-2026

Inhoudsopgave

I. Een stad waar het fijn leven is	5
1. Waar je goed en betaalbaar kunt wonen	6
2. Waar we de wijk leefbaar en groen houden	7
3. Waar vervoer van A naar B vlot gaat	8
4. Waar de energietransitie kostenneutraal verloopt	11
II. Een bloeiende lokale economie	12
1. Waar ondernemers de ruimte krijgen	13
2. Waar de stad levendig is en bezoekers aantrekt	13
3. Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden	14
4. Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk zijn	15
5. Waar iedereen meedoet en integreert	15
6. Waar we verstandig met geld van de gemeente omgaan	16
III. Waardevol samenleven	18
1. Met passende zorg, dicht bij huis	19
2. Waar je fijn kunt opgroeien	20
3. Waar onderwijs een gelijke start biedt	21
4. Waar we gezond zijn, sporten en bewegen	22
IV. Een veilige stad	23
1. Waar we veilig zijn en ons veilig voelen	24
2. Waar criminaliteit wordt aangepakt	25
V. Een gemeente die klaar staat voor de Rijswijker	27
1. Waar het belang van de inwoners voorop staat	28
2. We onze krachten bundelen voor praktische oplossingen	29

Beste inwoner van Rijswijk,

Rijswijk is een gemeente om van te houden! Jij woont in deze fantastische stad met volop kansen. De VVD Rijswijk wil onze stad verder verbeteren. Dat doen we graag samen met inwoners, met mensen die in onze gemeente werken en met lokale ondernemers. De gemeente wordt bestuurd door gemeenteraadsleden, wethouders en de burgemeester. Op woensdag 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie in de gemeenteraad mag plaatsnemen om jouw geluid te laten horen.

In de afgelopen jaren hebben we als oppositiepartij laten horen hoe wij de toekomst van ons mooie Rijswijk voor ons zien. Gezonde financiën door de boel op orde te hebben. Dat is nodig om Rijswijk veiliger, leefbaarder, duurzamer en ondernemender te maken. In dit programma Verstandig. Doen. is per onderwerp te lezen wat de VVD Rijswijk wil. De komende raadsperiode nemen we de verantwoordelijkheid om onze punten in samenwerking met andere partijen en in samenspraak met de inwoners uit te voeren.

Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners

De VVD Rijswijk wil een gemeente die werkt voor jou en met praktische oplossingen komt. In een prettige woonomgeving die veilig is met genoeg groen en voorzieningen in de buurt. Met voldoende parkeerplekken, eerlijke belastingen en waar mensen zich welkom voelen. Een gemeente die regelt dat de straten schoon zijn. Zonder zwerfafval waarin kinderen veilig naar school kunnen en waar je dichtbij huis waar nodig op liefdevolle zorg kunt rekenen. Dat onze gemeente een fijne plek is en blijft waar jij prettig kunt wonen, werken en leven.

Goed en betaalbaar wonen

Of je nu alleen woont, samenwoont met je partner en/of met kinderen in een van onze bestaande wijken of de nieuwbouwlocaties die nog volop in ontwikkeling zijn, de woningnood raakt ook onze gemeente. Rijswijk levert al lange tijd een forse bijdrage aan de vermindering van het woningtekort. Het inwoneraantal groeit de komende jaren richting de 70.000. Dit komt door de ontwikkeling van gebieden zoals Rijswijk-Buiten, de transformatie van het Havenkwartier en de herontwikkeling van de Bogaard. De VVD Rijswijk wil dat iedereen in onze gemeente kan (blijven) wonen. We geven voorrang aan betaalbare koop- en huurwoningen zodat de Rijswijkse politieagent, verpleger en onderwijzer kan rekenen op goede huisvesting. Maar de beschikbare ruimte in Rijswijk is beperkt en er is ook voldoende ruimte nodig voor groen. We willen dat onze wijken een herkenbaar gezicht behouden. Hoogbouw concentreert zich rondom stadscentrum de Bogaard. Oude of leegstaande kantoorpanden worden omgebouwd tot woningen zonder dat dit ten koste gaat van de lokale economie.

Een bloeiende lokale economie

De VVD Rijswijk wil dat er in Rijswijk meer banen bijkomen. Een baan is zoveel meer dan een inkomen. Het is ook het gevoel dat je bijdraagt aan onze samenleving en het zorgt voor contact met fijne collega's en klanten. Daarom willen wij dat iedereen in Rijswijk mee kan doen. Ondernemers horen voldoende ruimte te krijgen om aan de slag te kunnen komen en te blijven. Juist de lokale bedrijven hebben door corona een moeilijke tijd. We willen niet dat zij van het kastje naar de muur worden gestuurd. We geven hen snel en duidelijk antwoord op vragen via het Werkgevers Servicepunt Rijswijk en denken bij problemen mee over de beste oplossing.

Een veilige buurt en thuis

Wij willen dat je in Rijswijk prettig kunt leven. Dit betekent onder meer aandacht voor een groene omgeving en voldoende mogelijkheden en ruimte om je vrije tijd te besteden, bijvoorbeeld in en rondom het Wilhelminapark, Hoekpolder en de landgoederenzone. En prettig leven betekent óók veilig leven. Criminaliteit en overlast moeten hard worden aangepakt

door de inzet van politie, handhavers, buurtpreventieteams en de bevoegdheden die de burgemeester kan gebruiken. Als VVD Rijswijk maken we verkeerssituaties in onze gemeente veiliger voor voetganger, fiets en auto en zorgen we voor een soepele doorstroming. Denk daarbij aan drukke plekken als de Prinses Beatrixlaan en de Haagweg. Zo komen we veilig en op tijd aan bij werk, huis, familie of op een andere bestemming.

Betaalbaar verduurzamen

Ook Rijswijk gaat verduurzamen. Huizen gaan op termijn van het gas af en de energietransitie wordt voortgezet. Dat vraagt om verstandige keuzes. De VVD Rijswijk wil dat verduurzaming betaalbaar blijft voor gezinnen en ondernemers. Zo zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor een toekomst die onze stad schoon en leefbaar houdt.

Verstandige financiële keuzes

Als de gemeente meer uitgeeft dan er binnenkomt ontstaan er problemen. De VVD Rijswijk wil structureel solide sluitende begrotingen. Rijswijk moet stoppen met het ondoordacht uitgeven van de 72 miljoen euro die de verkoop van de Eneco-aandelen heeft opgebracht. Daarom willen we extra goed op onze gemeentelijke schatkist letten. We houden de lokale lasten niet onnodig hoog door de gemeentelijke taken op een zuinige, maar effectieve manier uit te voeren. En als de gemeente geld overhoudt, zorgen we dat dit terecht komt bij onze inwoners en ondernemers. Dus als de parkeerbelasting omlaag kan, moet je dat doen. Er komen betere en heldere criteria voor het groeifonds. Zo houden we het leven in Rijswijk voor iedereen betaalbaar.

Verstandig. Doen.

VVD Rijswijk

Coen Sleddering

Lijsttrekker VVD Rijswijk

Werner van Damme en Milou Zonneveld

Verkiezingsprogrammacommissie

De VVD Rijswijk is voor iedereen goed bereikbaar. Mocht je over dit programma iets met ons willen delen of vragen, dan kun je via social media (VVD Rijswijk [LinkedIn](#) / [Twitter](#) / [Facebook](#)), de [mail](mailto:secretaris@vvdrijswijk.nl) (secretaris@vvdrijswijk.nl) of www.vvdrijswijk.nl [contact](#) met ons opnemen.

► I. Een stad waar het fijn leven is

1. Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig kunt voelen. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat onze inwoners op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin je je bevindt. Maar de realiteit is anders. Op dit moment is de woningnood in ons land hoog en tegelijkertijd het aantal bouwlocaties in onze gemeente beperkt. Rijswijk is zeer dichtbevolkt. Als VVD Rijswijk steunen wij de ontwikkelingen in het Havenkwartier, Bogaard-stadscentrum, in Rijswijk-Buiten en Pasgeld. Ook bouwactiviteiten van oud naar nieuw, of het onder voorwaarden herbestemming van kantoorpanden helpt om de woningnood op te lossen. Op buitenplaats Hofstede na willen we de Landgoederenzone vrij houden van bebouwing. De VVD Rijswijk wil het groene karakter van de stad behouden.

- ▶ Ontwikkelingen in het Havenkwartier en rondom de Bogaard zijn belangrijk voor betaalbare woningen voor starters en doorstromers. Als de TNO-locatie aan de Lange Kleiweg vrij komt gebruiken we die ruimte voor kleinschalige woningbouw.
- ▶ Voor het betaalbaar houden van woningen zet de gemeente zich maximaal in, denk hierbij aan het woonfonds voor huurwoningen. Woningen voor starters en ouderen krijgen extra aandacht van de gemeente.
- ▶ Belemmeringen zoals een eis voor een minimum sociale woningbouw bij nieuwbouw wordt losgelaten.
- ▶ Door de bouwopgave ook regionaal vorm te geven pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen, niet langer een eengezinswoning bezet houden en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters. We gaan met verhuurders in gesprek om een levensfase bewust woonprogramma op te zetten.
- ▶ Met woningbouwcorporaties maken we niet alleen afspraken over het goed onderhouden en verduurzamen van woningen, maar ook over het voorkomen van scheefwonen, het leefbaar houden van de buurt en het stimuleren van doorstroming.
- ▶ Streng handhaving van het verbod illegaal door te verhuren van sociale huurwoningen is hard nodig. De woningen die hierdoor vrij komen gaan naar mensen die op de wachtlijst staan.
- ▶ Als een zelfbewoningsplicht of een antispeculatiebeding helpt om het woningtekort aan te pakken, moet de gemeente deze wettelijke mogelijkheden inzetten.
- ▶ We zorgen voor tijdelijke huisvesting voor migranten met een verblijfsvergunning, maar zij krijgen geen voorrangpositie bij sociale huurwoningen.
- ▶ Om meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepelere procedures voor nieuwbouw. We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca binnen een gebied. Zo zorgen we voor een prettige en leefbare stad. Ook doen we alles wat mogelijk is om speculatie tegen te gaan.
- ▶ Leegstand of verloederde panden willen we actief tegengaan. Bekeken wordt of een hogere belasting voor deze pandeigenaren als oplossing mogelijk is.
- ▶ Woningbouw mag de bedrijvigheid niet verdringen. De randen van de Plaspoelpolder komen daarom in aanmerking voor gemengde functies waar ook wonen mogelijk is.
- ▶ We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten, of aan te passen. Als inwoners hun woning willen aanpassen verloopt de procedure vlot.

- ▶ Verkamering is in Rijswijk verboden. Dat kan nu deels via bestemmingsplannen worden gehandhaafd. De VVD Rijswijk wil een uniforme regel waarin het verbod wordt opgenomen. Handhaving op het tegengaan van verkamering is daadkrachtig. Het splitsen van woningen kan alleen als dit geen nadelige gevolgen heeft voor de omgeving.
- ▶ We zijn terughoudend met het verhogen van de belasting op de eigen woning (OZB). Ook andere lokale lasten die te maken hebben met wonen lopen niet verder uit de pas met omringende gemeenten. Rijswijk is nu al de duurste stad met betrekking tot afvalstoffenheffing.
- ▶ Wijken behouden hun karakteristieke aanzicht. Leeuwendaal is toe aan een herinrichting – in overleg met bewoners- die past bij het oorspronkelijke karakter van deze wijk.
- ▶ Hoogbouw concentreert zich met name rondom het Bogaard-stadscentrum.
- ▶ Razendsnel internet is nu en in de toekomst onmisbaar. We versnellen daarom de aanleg van glasvezel.
- ▶ Met een goed antenneplan voor de uitrol van 5G mobiel internet is Rijswijk voorbereid voor de toepassing van deze innovatie. Met dit plan voorkomen we dat de komst van allerlei kleine antennes vervuiling van de openbare ruimte veroorzaakt en zorgen we ervoor dat mensen op een fijne manier gebruik kunnen maken van het 5G netwerk.

2. Waar we de wijk leefbaar en groen houden

We wonen allemaal graag in een wijk waar we ons thuis voelen. Een wijk die groen, schoon en veilig is. Waar burens met elkaar een bijdrage leveren aan het onderhoud van de straat, maar ook door het schoonhouden van de eigen tuin, balkon en straat. De gemeente stimuleert dat de wijk en buurt schoon blijven. Want als dat goed gebeurt en de inzameling van afval efficiënt is, wordt de afvalstoffenheffing goedkoper.

- ▶ Natuur is belangrijk, zij verdient bescherming. Maar we realiseren ons ook dat ruimte schaars is. Daarom blijven we kritisch kijken wat haalbaar en realistisch natuurbeleid is in onze dichtbevolkte stad, met een juiste balans tussen wonen, ondernemen en recreatie. We kijken niet alleen naar Rijswijk en betrekken het aanbod van natuur in omliggende gemeenten zoals Delft, Den Haag en Westland bij het lokale natuurbeleid.
- ▶ We willen meer groene plekken met bomen en planten in de stad en haar wijken, hoe klein dan ook. Een stenen omgeving is al snel opgefleurd met vergroening, een struik of plantenbak en groene daken. Zo zorgen we voor een omgeving die klimaatbestendiger en koeler is.
- ▶ Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners en organisaties zoals Platform Groen om de eigen straat of buurt te vergroenen en onderhouden, zoals het aanleggen van stoeptegeltuintjes, worden van harte aangemoedigd. Het Elsenburgerbos krijgt een groene opknappbeurt.
- ▶ Inwoners kunnen afval zo goedkoop mogelijk kwijt. Daarbij streven we zoveel naar hergebruik en recycling (afvalpreventie). De gemeente stimuleert kringloopbedrijven, weggeefwinkels en repaircafé's en bevordert dat zij samenwerken met Avalex en andere initiatieven om de lokale economie zoveel mogelijk circulair te maken. We zijn erop tegen dat er moet worden betaald voor het ophalen van grofvuil.
- ▶ We zetten ons in voor een systeem waarin afval achteraf wordt gescheiden. Dat zorgt voor minder containers en is bovendien goedkoper. Om overlast van meeuwen, ratten en ongedierte te voorkomen zijn we voorstander van ondergrondse afvalcontainers.

We staan voor actieve handhaving en verhoging van de bestuurlijke boetes op illegaal bijplaatsen en dumpen van afval.

- ▶ Hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.
- ▶ Een klein huishouden betaalt evenveel afvalstoffenheffing als een groot huishouden. De VVD Rijswijk vindt het passender om per gebruiker te betalen. Daarom willen we deze heffing aanpassen aan het aantal personen per huishouden.
- ▶ We willen een goed werkend en betaalbaar riool. We vinden het normaal dat iedereen die hiervan gebruik maakt bijdraagt aan de kosten. De rioolheffing mag geen melkkoe zijn en niet duurder dan nodig.
- ▶ Bodemdaling heeft grote gevolgen voor gebouwen en de openbare ruimte. In gebieden waar de bodem daalt, anticiperen we erop, bijvoorbeeld in onderhoudsplannen, en zoeken we naar maatregelen die de daling vertragen.
- ▶ Bij het aanleggen van een nieuw rioelstelsel scheidt de gemeente regenwater van huishoudelijk afvalwater. Zo stimuleren we hergebruik van water en gebruiken we minder. Ook het afkoppelen van regenwaterafvoer wordt gestimuleerd.
- ▶ Niet alleen voor mensen, maar ook voor dieren is Rijswijk een prettige stad. We spannen ons er daarom voor in om het leefklimaat van dieren zo goed mogelijk te maken. Dat betekent groen en ruimte voor dieren, veilige uitlaatplekken en het wegnemen van hindernissen voor de dierenambulance.
- ▶ Overlast van ratten, eikenprocessierupsen en de invasie van exoten zoals de Canadese- en nijlganzen en Amerikaanse rivierkreeften wordt aangepakt.

3. Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We zijn voortdurend onderweg. We gaan naar ons werk, bij vrienden en familie op bezoek, of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. Dat de doorstroming goed is, je niet in de file staat om de stad uit te komen en je te laat bent bij je afspraak. Het is bovenal belangrijk dat verkeerssituaties veilig zijn voor voetganger, fiets en auto.

- ▶ De Beatrixlaan willen we zo snel mogelijk ondertunnelen om de verkeersstromen vanuit en naar Den Haag West op te vangen. Dit is nodig voor de doorstroming, een betere luchtkwaliteit en leefklimaat in de omgeving.
- ▶ De verbreding van de A4 geeft zo min mogelijk hinder voor Rijswijkers. Geluidschermen en stil asfalt zorgen hiervoor. Maatregelen worden genomen om verkeer van de A4 voldoende snel af te wikkelen en extra filevorming in Rijswijk te voorkomen.
- ▶ De ecoducten over de A4 zijn weggegooid geld en leiden ertoe dat Rijswijk-Buiten slecht bereikbaar is. Dit plan gaat indien mogelijk van tafel. Het Van Rhijnviaduct blijft beschikbaar voor bestemmingsverkeer.
- ▶ Het gebruik van de Rotterdamse baan moet worden gestimuleerd om de Haagweg te ontlasten. Als maatregelen nodig zijn op de Haagweg om verkeer meer via de Victory Boogie Woogietunnel te leiden, nemen we die. De toename van verkeersstromen door de bouwontwikkeling van de Binckhorst in de gemeente Den Haag zal zoveel mogelijk via deze tunnel worden afgewikkeld.
- ▶ In regionaal verband werken we samen aan het oplossen van mobiliteitsvraagstukken. Het verleggen van het traject van tramlijn 1 vanuit de Binckhorst via de Geestbrugweg naar Delft is vanuit dit perspectief ongewenst. Dit heeft grote gevolgen voor de

bewoners, de doorstroming en de verkeersveiligheid. Aanpassingen van het kruispunt Herenstraat en Haagweg zijn noodzakelijk als de metropoolregio Rotterdam-Den Haag het verleggen van de tramlijn onverhoopt doorzet.

- ▶ Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We richten onze straten en wijken, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in samenwerking met politiediensten, ouders en buurtbewoners. Met de verstedelijking van Rijswijk en de mobiliteitsvraagstukken waar de stad mee te maken heeft, moet dit scherp in de gaten worden gehouden.
- ▶ In veel plekken in de stad is het lastig om dichtbij huis te parkeren. Door te kijken naar een juiste balans tussen woongenot en groen, kijken wij hoe we voldoende parkeergelegenheid kunnen realiseren. Een auto is tenslotte vaak geen keuze, maar hoognodig om op werk te komen of te kunnen mantelzorgen. Daarom zijn we tegen een verhoging van de belasting voor een tweede parkeervergunning.
- ▶ Of het nu met een gewone fiets, een elektrische fiets of een ander vervoersmiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door Rijswijk bewegen. Dit vraagt om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Er komen voldoende mogelijkheden om elektrische auto's en e-bikes op te laden. Thuis, in de wijk of bij snellaadstations. Bij ov-knooppunten, zoals het NS-station en ook bij de diverse winkelcentra plaatsen we voldoende stallingen.
- ▶ Veel mensen vinden het fijn om hun auto dicht bij huis op te laden. Ook als je in een appartement of bovenwoning woont wil je dat je daar gewoon voor kunt kiezen. Bedrijven, inwoners en VvE's worden daarom actief geattendeerd op bestaande regelingen/subsidies om hierover advies te krijgen.
- ▶ De VVD Rijswijk is voorstander om de ingang van het NS-station bij de bibliotheek en Plaspoelpolder als hoofdingang te zien. De inspanningen om een station in Rijswijk-Buiten te krijgen, zetten we onverminderd door. Daarnaast is dit een aantrekkelijk gebied om uitgaansvoorzieningen voor jongeren te realiseren.
- ▶ Het is belangrijk dat het openbaar vervoer van goede kwaliteit is, met een goede verbinding tussen stad en regio. Daarin zien we de voordelen van innovatieve en kostenefficiënte vormen van openbaar vervoer, zoals kleinschalig vervoer (taxibusjes), snelbussen, *mobility as a service* en deelscooters. Bij aanbestedingen houden we daarom altijd ruimte in de afspraken voor nieuwere, betere en goedkopere alternatieven. Bij het realiseren van nieuwe wijken wordt er vanaf het begin af aan voorzien in goede openbaar vervoervoorzieningen.
- ▶ Aanbieders van deelmobiliteit zoals fietsen, scooters of auto's krijgen de ruimte. Deze initiatieven dragen bij om de stad duurzaam en leefbaar te houden. Overlast van rondslingerende fietsen of scooters wordt in overleg met de aanbieders aangepakt en opgelost. Handhaving speelt daarbij een cruciale rol. Op de plekken waar de overlast groot is, kijken we of aangewezen stallingsplaatsen een oplossing kunnen zijn.
- ▶ Het openbaar vervoer en voorzieningen, zoals de belbus en regiotaxi, zijn goed toegankelijk. Stations zijn aangepast zodat mensen met een beperking ook kunnen instappen. Wij willen een goede OV-verbinding vanuit de Plaspoelpolder, via Rijswijk-Buiten naar Delft en The Hague/Rotterdam airport.
- ▶ Er komen goede voorzieningen voor de taxistandplaatsen bij het station. Taxi's krijgen toestemming om bij het station en in de Plaspoelpolder op de trambaan te rijden.
- ▶ De opbrengsten van parkeervergunningen en betaald parkeren worden gebruikt voor een goede bereikbaarheid van de stad. Niet om andere kostenposten of tegenvallers te dekken. De hoogte van de parkeerreserve is gekoppeld aan het tarief voor een parkeervergunning voor inwoners.

- ▶ We helpen winkeliers door duidelijke afspraken te maken over parkeerbeleid. Het eerste uur blijft gratis parkeren in winkelgebieden. We kijken- als de parkeerreserve dit toelaat- of ook buiten winkelgebieden het eerste uur gratis parkeren kan worden ingevoerd.
- ▶ Alleen in gebieden waar parkeerproblemen zijn, kan betaald parkeren worden ingevoerd als blijkt dat dit een goede oplossing is voor deze problemen.
- ▶ Tijdens de spits hebben auto- en fietswegen voorrang op vaarwegen. De VVD Rijswijk wil dat de Hoornbrug, de Geestbrug en de Oversteek op die momenten voor vaarverkeer dicht blijven.
- ▶ De gemeente communiceert tijdig en duidelijk naar inwoners over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen. Daarbij geldt dat we onderhoud zoveel mogelijk in één keer proberen te doen, om overlast te beperken. Een alternatieve route moet duidelijk zijn om 'zoekverkeer' tegen te gaan.
- ▶ Verkeerslichten zijn zo ingesteld dat verkeer vlot en snel doorstroomt.

4. Waar de energietransitie kostenneutraal verloopt

Ook Rijswijk moet verduurzamen. Huizen gaan zoveel mogelijk van het gas af en schakelen op termijn over op het gebruik van duurzame energie. Dat zijn flinke veranderingen, die om verstandige keuzes en draagvlak vragen. Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en een fijne en leefbare stad met schonere lucht. Die moet wel op een betaalbare manier voor inwoners en ondernemers. Door dit op een slimme manier aan te pakken, kunnen we ons leven zoveel mogelijk blijven leiden zoals we zelf willen en blijft onze stad prettig om te wonen.

- ▶ De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De gemeente voert actief beleid om deze nieuwe sectoren te stimuleren. Wanneer het effectief bijdraagt aan de lokale economie en het milieu, kopen we onze producten en diensten duurzaam en circulair in.
- ▶ Wij ondersteunen het streven naar een energieneutraal Rijswijk in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij stimuleren we milieubewust ondernemen, met een rol voor de lokale opwekking van duurzame energie.
- ▶ We maken per wijk een plan voor de verduurzaming van woningen en bouwprojecten. Samen met bewoners en gebouweigenaren (zoals VvE's) kijken we naar de beste oplossing. De totale woonlasten mogen hierbij niet stijgen.
- ▶ Voordat een wijk overgaat op een andere energievoorziening dan gas, zorgen we ervoor dat inwoners een betaalbaar alternatief aangeboden krijgen. Denk bijvoorbeeld aan energienetwerken waarbij huishoudens overtollige duurzame energie onderling kunnen delen. Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, wanneer waterstof of groen gas toegankelijk zijn.
- ▶ We maken het zo gemakkelijk mogelijk om zonnecellen en laadpalen aan te vragen door procedures simpeler te maken en er helder over te communiceren. Zo stimuleren we duurzame energie.
- ▶ Rijswijk sluit zoveel mogelijk aan bij de regionale energietransitie en de plannen die de rijksoverheid maakt.
- ▶ De gemeente informeert bewoners actief over voorzieningen/subsidies voor duurzaamheid en energietransitie, zoals voor het isoleren van woningen.
- ▶ We onderzoeken of laadpalen voor auto's via aangepaste lantaarnpalen zijn te realiseren. We kijken ook naar manieren waarop het gebruik van (dynamische) LED-verlichting energie- en kostenbesparend is.
- ▶ We houden zeggenschap over en controle op de verduurzaming van de openbare verlichting. We betrekken marktpartijen bij deze opgaven, zodat de publiek-private samenwerking deze opgaven kan uitvoeren zonder dat de gemeentelijke lasten stijgen.

▶ II. Een bloeiende lokale economie

1. Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. Het Kesslerpark in de Plaspoelpolder wordt omgevormd tot campus waar innovatieve technische bedrijven in samenwerking met onderwijsinstellingen en studenten werken aan oplossingen voor de toekomst. Maar de coronacrisis raakt onze Rijswijkse bedrijven en ondernemers hard. Zij hebben een moeilijke tijd. Hoelang de coronacrisis blijft duren is niet bekend. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

- ▶ Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen.
- ▶ De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet.
- ▶ De gemeente is er voor de ondernemers en niet andersom. Ondernemers krijgen snel antwoord en hulp. De gemeente is hierop ingericht door middel van onder meer één loketfunctie en goed accountmanagement.
- ▶ We richten ook één loket in voor organisatoren en verenigingen die evenementen organiseren, zoals Koningsdag of een braderie. Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief en oplossingsgericht meedenkt en waar je terecht kunt als er iets misgaat.
- ▶ Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- ▶ We willen het gebied rondom de Broodfabriek betrekken bij de ontwikkeling van de campus in het Kesslerpark zodat ook dit gebied aantrekkelijker wordt.
- ▶ Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag. De winkeltijdenwet wordt zo ruim mogelijk geïnterpreteerd.
- ▶ Het bedrijfsleven wordt door de gemeente gestimuleerd om via het platform Veilig Ondernemen publiek private samenwerking aan te gaan met veiligheidspartners om weerbaar te zijn tegen criminaliteit en ondermijning.
- ▶ Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor een klein terras schaffen we de vergunning af. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving.
- ▶ Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels, of een meldingsplicht. Voor het verlenen van vergunningen wordt de maximale looptijd gehanteerd om inwoners en bedrijven niet met onnodige lasten op te zadelen.
- ▶ We onderzoeken of de afschaffing van het OZB-gebruikersdeel voor ondernemers tot het resultaat heeft geleid dat meer ondernemers zich in Rijswijk hebben gevestigd.

2. Waar de stad levendig is en bezoekers aantrekt

Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan een levendige en aantrekkelijke winkelstraat. Door in leegstaande gebouwen wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende lokale economie. De stad komt pas echt tot leven als het Bogaard-stadscentrum en het oude centrum bruisen. Met een veilig en aantrekkelijk centrum trekken we bezoekers aan van buiten de stad en stimuleren zo de

lokale economie, toerisme en de kunst- en cultuursector. We stimuleren winkelen in onze eigen winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Aantrekkelijke, veilige en levendige gebieden zorgen voor een winkelstraat vol met lokale ondernemers. Daar kan geen grote webshop tegenop.

- ▶ Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Dat is fijn voor onze inwoners en trekt bezoekers aan van buitenaf. Omdat de samenwerking van ondernemers in een winkelgebied hieraan bijdraagt, bevorderen wij bedrijfsinvesteringszones.
- ▶ We bestrijden leegstand door het combineren van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden door het opstellen van ruime bestemmingsplannen. Zo maken we de stad prettig en leefbaar.
- ▶ De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze tijd. Wij willen dat horecabedrijven hun producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers hun klanten als gast kunnen ontvangen.
- ▶ De Haven wordt aantrekkelijk voor passanten- en recreatieboten. Horeca met een terras draagt hieraan bij.
- ▶ Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Daarom willen wij dat de gemeente dit stimuleert met stadspromotie. Recreatieve ondernemers, bijvoorbeeld in het Havenkwartier, krijgen de ruimte.
- ▶ Tijdens de Coronapandemie is de toeristenbelasting kwijtgescholden. We willen onderzoeken op welke wijze deze rare belasting met bureaucratische heffingswijze definitief kan worden afgeschaft.
- ▶ Het oude centrum krijgt een aantrekkelijke entree en, waar mogelijk, worden ruimtelijke mogelijkheden benut, bijvoorbeeld in de voortuin van Museum Rijswijk.

3. Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

In Rijswijk zorgen we voor een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen. We zijn er trots op dat we hiermee veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen horeca, musea, sportverenigingen, de bibliotheek en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling, gezondheid en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om een muzikfestival, een culinair event of de Rijswijkse schouwburg, in Rijswijk is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

- ▶ In onze stad worden leuke evenementen georganiseerd zoals het Strandwalfestival en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed zoals de Naald, Museum Bescherming Bevolking, Museum Rijswijk en de landgoederenzone, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Ons erfgoed koesteren we door deze in stand te houden, maar ook door het actief in te zetten bij activiteiten in de stad bijvoorbeeld voor het herdenken van de Vrede van Rijswijk in 2022.
- ▶ Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel.
- ▶ We zijn alert of Museum Rijswijk in 2022 start met het aflossen van de leningen.
- ▶ We willen niet bezuinigen op cultuur, maar zetten het geld zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze transparant verantwoording afleggen over hoe zij belastinggeld besteden.

- ▶ Subsidies worden regelmatig getoetst aan het subsidiekader en zo nodig vindt er een herijking van subsidies plaats.

4. Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk zijn

Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot onafhankelijkheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt een steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.

- ▶ De VVD Rijswijk wil dat zoveel mogelijk mensen aan het werk zijn. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden en hoe deze aansluiten op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar geschikt werk en leerwerkplekken.
- ▶ Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding.
- ▶ Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
- ▶ Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. We houden daarom oog voor de onnodige stapeling van hulpmaatregelen.
- ▶ Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt, maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, wordt jouw uitkering gekort. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn kunnen als tegenprestatie verplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
- ▶ De afgelopen jaren zijn te veel inwoners in Nederland onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude komt uiteindelijk tot stand door mensenwerk, niet door algoritmes.
- ▶ Bij problematische schulden zorgen we voor adempauze zodat de problemen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.
- ▶ De kwijtschelding van schulden wordt betaald uit de begrotingspost armoedebestrijding. Dit kan ook een gedeelte van de schulden betreffen. Schulden worden niet per definitie kwijtgescholden.
- ▶ Het Werkgevers Servicepunt Rijswijk is maximaal gericht op het aan het werk krijgen van zoveel mogelijk inwoners. Iedere extra arbeidskracht is met de huidige krappe arbeidsmarkt immers hard nodig.

5. Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet direct zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Als de inburgering slecht is georganiseerd, kunnen vrijheden waar eeuwenlang voor is gevochten onder druk komen staan, met parallelle samenlevingen als gevolg. Van nieuwkomers verwachten we dat ze in ruil voor de geboden gastvrijheid bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandse taal te

leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, kun je sneller aan het werk. Daarbij bieden we goede begeleiding.

- ▶ We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en goed geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt en dragen daar zelf ook aan bij. De VVD Rijswijk is daar trots op en zien hen als een positief voorbeeld voor anderen.
- ▶ De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor betaalbare cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren. Wanneer iemand niet voldoende Nederlands spreekt en bewust niet meewerkt, kunnen boetes volgen of korting op de uitkering.
- ▶ Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar een peuterspeelzaal om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen.
- ▶ Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI+-rechten, racisme, de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van meningsuiting.
- ▶ Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Rijswijk geen plaats. De gemeente Rijswijk ondersteunt hen niet met hulp en verleent geen opvang.
- ▶ We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen, bijvoorbeeld omdat ze gericht zijn op behoud van de eigen cultuur, of omdat ze democratische waarden ondermijnen. We leiden ambtenaren actief op om misstanden bij migratie te herkennen, denk aan huwelijksdwang of mensenhandel.

6. Waar we verstandig met geld van de gemeente omgaan

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt opgebracht door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

- ▶ Wij streven naar een plaats in de top 3 voor Rijswijk in de regionale lijst van laagste lokale lasten.
- ▶ De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect daarmee is bereikt.
- ▶ We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt. Dat betekent dat Rijswijk altijd werkt met sluitende (meerjaren)begrotingen.
- ▶ Investerings uit het Groeifonds zijn echte investeringen in de stad en voldoen aan de voorwaarde dat de opbrengsten van de investeringen weer terugvloeien naar het fonds. Zo blijft het Groeifonds ook voor de lange termijn beschikbaar.
- ▶ De woonlasten, zoals de OZB en de afvalstoffenheffing, blijven zo laag mogelijk. Eventuele verhogingen zijn niet hoger dan de stijging van de inflatie.
- ▶ De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel als allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.

- ▶ De financiële risico's van de grondexploitatie in Rijswijk-Buiten horen beperkt te zijn. De uitvoering van bestaande bouwplannen in Rijswijk-Buiten en Pasgeld is daarom nodig. Compensatie in de grondexploitatie is vereist als plannen worden aangepast. De algemene beginselen van behoorlijk bestuur zijn onverminderd aan de orde.
- ▶ Het gefaseerd aanbesteden van grote bouwprojecten zoals het Huis van de Stad zorgt voor hoge financiële risico's. Dit mag niet meer gebeuren. Bij de start van een aanbesteding moet vanaf het begin maximaal worden ingezet op kostenbeheersing.
- ▶ De boel-op-orde-toets is leidend voor de ontwikkeling van nieuwe plannen. Dit voorkomt eindeloze plannenmakerij met onaanvaardbare financiële consequenties.

III. Waardevol samenleven

1. Met passende zorg, dicht bij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die zo dichtbij huis mogelijk wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Een buurt waar je burens gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje. En waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk naar de (buurt)winkel kan gaan.

- ▶ Rijswijkers blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen wijk wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.
- ▶ Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom gaan we in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.
- ▶ Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom kijkt de VVD Rijswijk kritisch of de hulp die we geven passend is.
- ▶ Wanneer zorg nodig is, dan moet het zo snel als mogelijk beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoelang dit mag duren. Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er zo snel mogelijk opvang beschikbaar moet zijn. Thuiszorg wordt binnen 1 week geregeld.
- ▶ We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Dat is goed mogelijk met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb).
- ▶ We ontzorgen onze mantelzorgers. Er blijft één centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie.
- ▶ Welzijnsorganisaties onderhouden contact met mantelzorgers om overbelasting te voorkomen. Daarbij zetten we vrijwilligers in en organiseren we logeermogelijkheden om tijdelijk te ontzorgen.
- ▶ Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, buurthuizen en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
- ▶ Als volwassenen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners bij de huisarts en sociale wijkteams. Zij wijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- ▶ Voormalig dak- en thuislozen en mensen met psychische problematiek hebben vaak moeite met het vinden van geschikte woonruimte. Hierdoor blijven zij langer in een instelling wonen dan nodig, waardoor er wachtlijsten ontstaan. We willen daarom meer zelfstandige woonvormen met ambulante begeleiding in de regio organiseren zodat mensen eerder hun plek terugvinden in de samenleving.
- ▶ Uitgaven in het sociaal domein worden gedaan uit de daarvoor bestemde posten. We willen niet dat de druk op de WMO-begroting hoger is dan nodig. Hiermee houdt je een zuiver financieel beleid.

2. Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor de gezondheid en welzijn van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te zijn waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Hier kennen we onze jeugd het beste. Daar zijn we trots op en dat willen we graag behouden. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dicht mogelijk bij huis zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig labels plakken: niet iedereen die uniek is, heeft daar hulp bij nodig. Nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachtlijsten voor hulp en die willen we zo snel mogelijk in regionaal verband oplossen.

- ▶ Er komt een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief. Opgroeien gaat nu eenmaal met horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen.
- ▶ Wanneer hulp nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig labels en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
- ▶ Het voorkomen van problemen is erg belangrijk en daarom zetten we in op preventie. Zo voorkomen we dat kinderen en gezinnen in (zwaardere) problemen terechtkomen. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt. Daarnaast neemt de VVD Rijswijk het advies van de Rekenkamer over om onderzoek te laten doen naar de effectiviteit van preventieve maatregelen rondom de jeugdzorg in Rijswijk.
- ▶ We pakken de wachtlijsten in de jeugdzorg aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben moet dat mogelijk zijn zonder dat zij en hun ouders maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg. We zetten optimaal in op preventie en vroegsignalering. Hiermee voorkomen we zwaardere problematiek in de toekomst en bieden we kinderen op tijd de nodige ondersteuning om op eigen wijze te ontwikkelen.
- ▶ Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.
- ▶ De problemen van de kinderen hebben vaak te maken met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken, maar naar het gehele gezin kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.
- ▶ De gemeente blijft zich inzetten om ouders en kinderen niet de dupe te laten worden van bureaucratische rompslomp zoals zorgarrangementen, budgetten en wachtlijsten. Inzicht in wachtlijsten en terugkoppeling door instellingen wordt de standaard.
- ▶ Binnen H10-verband (een samenwerkingsverband van 10 omliggende gemeenten) staat een goede samenwerking voorop. De VVD Rijswijk is van mening dat de gemeenteraad goed geïnformeerd moet worden over het servicebureau H10 en de besluitvorming die plaatsvindt over inkoop van jeugdhulp. Op deze manier kan de gemeenteraad de wethouder verzoeken op te treden binnen het H10 verband voor de belangen van de Rijswijkse jeugd.
- ▶ We stimuleren de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals en praktijkondersteuners bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo krijgen mensen snel de passende zorg en zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar bijvoorbeeld dure GGZ-zorg.

- ▶ Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra onderstreept. Door met scholen en (sport)verenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen of vroeg worden gesignaleerd.
- ▶ Voorkoming en bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling hebben de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling, moet dit herkend worden door hulpinstanties en gemeld worden bij Veilig Thuis Haaglanden. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.
- ▶ Om iedereen die dit nodig heeft van zorg te kunnen blijven voorzien, moet op een verantwoorde wijze met het beschikbare budget worden omgegaan. Daarom zou minder centrale jeugdzorg via de H10 ingekocht moeten worden, nu is gebleken dat dit voor een grote kostenpost zorgt en niet altijd leidt tot een goede oplossing.

3. Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

- ▶ Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. Als de kwaliteit van lesgeven onder druk staat, biedt de gemeente ondersteuning. Die rol pakt de gemeente ook als het gaat om het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs.
- ▶ Schoolbestuurders wonen niet altijd in Rijswijk. Daarom is het van belang dat de gemeente in contact staat met de schooldirecteuren en medezeggenschapsraden van Rijswijkse scholen om samen te werken aan goed onderwijs.
- ▶ We vinden het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat. De gemeente controleert daarom of scholen zich aan de wet houden: ouders kunnen hun kinderen bij meerdere scholen aanmelden, vanaf 3 jaar oud. We zijn tegen lotingsystemen of een postcodebeleid.
- ▶ Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal) achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven.
- ▶ School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys en huiselijk geweld. De overheid grijpt in als de vrijheid van onderwijs wordt misbruikt. De VVD Rijswijk wil dat de gemeente scholen stimuleert om hun personeel hiervoor op te leiden.
- ▶ School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt.
- ▶ Het is van belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Vervoer voor speciaal onderwijs wordt vergoed.
- ▶ Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. We zetten ons actief in voor het maken van afspraken om pesten tegen te gaan en te voorkomen: het 'anti-pesten-pact'.

- ▶ We stimuleren scholen om voldoende aandacht te besteden aan digitale mediawijsheid. Niet alles wat leerlingen online zien is werkelijkheid of normaal. Bijvoorbeeld de drillrap-video's die sommige leerlingen bekijken.
- ▶ Huisvesting van basisonderwijs is voldoende beschikbaar en tijdig afgestemd op de omgeving.

4. Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu de inwoners steeds ouder worden, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten.

- ▶ We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Wanneer een sportveld plaats moet maken voor iets anders, willen we dat deze ruimte op een andere plek wordt gecompenseerd.
- ▶ Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom willen we dat sportclubs, het onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken zodat zij problemen op tijd signaleren. De ambities van het lokaal sportakkoord worden uitgevoerd.
- ▶ Bij nieuwbouw of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij aan onze inwoners om actief mee te denken.
- ▶ Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen.
- ▶ Sport is toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groepen inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden.
- ▶ Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ▶ Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk inwoners gebruik maken van de faciliteiten. De VVD Rijswijk hanteert het principe dat de sportaccommodaties van de gemeente zijn en clubhuizen/kantines van de vereniging. De exploitatie van clubhuizen/kantines is zoveel mogelijk in handen van verenigingen of ondernemers.
- ▶ In ons sportbeleid geven we via het lokaal sportakkoord in het bijzonder aandacht aan gelijke kansen en gelijke behandeling van al onze inwoners. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plek in Rijswijk.
- ▶ Om te zorgen dat inwoners veilig in de buitenlucht kunnen zwemmen in de aangewezen locaties (Wilhelminapark, de Put en Tubasingel), is samenwerking tussen de gemeente, het waterschap en de provincie noodzakelijk. Als de waterkwaliteit van een zwemwaterlocatie te slecht is, wordt dat gezamenlijk opgelost. Aangezien de haven van Rijswijk niet meer in gebruik is voor goederenvervoer, willen we met de provincie overleggen om te kijken in hoeverre dit gebied als buitenlucht zwemlocatie kan worden gebruikt.

▶ IV. Een veilige stad

1. Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Veiligheid begint in je eigen straat waar het schoon en netjes moet zijn, waar de verlichting werkt, geen sporen van vandalisme of graffiti zijn te zien en waar je je ook in het donker veilig bent. De principes schoon, heel en veilig staan centraal in de gemeente. Wij willen dat iedereen in Rijswijk veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgen we voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

- ▶ Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. Ook dat de hulpdiensten op tijd zijn als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar.
- ▶ In onze stad moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we discriminatie en geweld tegen LHBTI+'s aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt. Samen met de LHBTI+- community zetten wij ons in om de obstakels waar zij tegen aanlopen weg te nemen.
- ▶ Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langskomt.
- ▶ De VVD Rijswijk wil dat het politiebureau open- en in Rijswijk blijft.
- ▶ De politie en gemeentelijke handhavers (boa's) zijn zichtbaar op straat en in wijken. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die overlast, criminaliteit en schade veroorzaken.
- ▶ Onze handhavers verdienen de juiste middelen om zichzelf te verdedigen en te beschermen om de stad leefbaar te houden. De ervaring van de handhavers telt mee bij een aanvraag voor verdedigingsmiddelen. Onze gemeentelijke handhavers krijgen standaard de beschikking over bodycams.
- ▶ Handhavingsverzoeken en andere klachten zijn belangrijke signalen dat er mogelijk sprake is van overtreding van de wet. Handhavingsverzoeken van onze burgers worden daarom zo snel mogelijk en in ieder geval binnen de wettelijke termijn door de gemeente opgepakt. Het verlengen van de termijn is een uitzondering.
- ▶ In wijken zoals Vrijenban en wijken die grenzen aan Den Haag is meer flexibiliteit nodig in de bevoegdheid tot handhaven. De gemeentegrens mag geen belemmering vormen om op te treden.
- ▶ Om de verkeersveiligheid te vergroten, willen we dat de gemeentelijke handhaver (boa) ook kan optreden voor lichte verkeersovertreding als appen op de fiets en het door rood licht fietsen of lopen.
- ▶ Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert buurtpreventieteams en de oprichting daarvan. Inwoners, handhavers en wijkagenten werken daarbij samen.
- ▶ We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Mensen die dit belemmeren pakken we hard aan.
- ▶ Mobiel cameratoezicht wordt zorgvuldig ingezet om hotspots van overlastplekken, inbraak, auto- en fietsendiefstal aan te pakken

- ▶ Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken, zoals Keurmerk Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen, helpen inwoners en ondernemers met hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.
- ▶ Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt en overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.
- ▶ Woonoverlast pakken we aan via buurtbemiddeling en als uiterste middel de ASO-wet.
- ▶ Straatintimidatie en seksuele intimidatie zijn onacceptabel. Daarom moet het zo makkelijk mogelijk worden gemaakt om melding te maken wanneer iemand last heeft gehad van straat- of seksuele intimidatie. Regelmatige publiekscampagnes moeten inwoners alert houden op de dreiging van dergelijk gedrag en op het feit dat dit niet normaal is.
- ▶ De jaarwisseling moet voor iedereen een feest blijven. Het is levensgevaarlijk als je naast iemand woont die illegaal vuurwerk in huis heeft. We zetten ons in om illegaal vuurwerk op te sporen en af te pakken. De gemeente zorgt dat zij rapportages ontvangt van politie en justitie over illegaal vuurwerk om maatregelen te nemen, zoals het sluiten van panden of het opleggen van gebiedsverboden.
- ▶ Inwoners van Rijswijk die vuurwerk willen afsteken tijdens Oud & Nieuw kunnen vuurwerk het best kopen bij lokale ondernemers, zodat ze weten dat het vuurwerk veilig en legaal is. De VVD Rijswijk is tegen een lokaal vuurwerkverbod, maar vuurwerkvrije zones zijn mogelijk.

2. Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel, maar glijden vaak af door een slechte opvoeding, verkeerde vrienden, een onveilige omgeving of het ontbreken van perspectief. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving.

- ▶ Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met crimineel gedrag perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.
- ▶ Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt wordt voor het faciliteren van criminele activiteiten. We zetten de wet Bibob in om te voorkomen dat onze bedrijventerreinen witwasparadijzen worden.
- ▶ De georganiseerde misdaad moet worden tegengegaan. De gemeente doet actief mee om deze misdaad aan te pakken en gebruikt daarbij de ogen-en-orenfunctie van het gemeentelijk apparaat. We zijn naast een strafrechtelijke aanpak voorstander van een bestuurlijke aanpak om zo effectief mogelijk op te treden.
- ▶ Drugsgebruik wordt ontmoedigd omdat dit ondermijning in stand houdt. Drugspannen worden consequent gesloten door inzet van de Wet Damocles.
- ▶ Door zichtbare wijkagenten en handhavers, zoals boa's, die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in wijken tegen.

- ▶ In regionaal (politie)verband wordt ingezet op patseraanpak uit Rotterdam, waarbij (jonge) criminelen worden gedwongen hun dure kleding, horloges en brommers in te leveren, indien de eigenaar niet kan verklaren hoe hij of zij aan de spullen komt.
- ▶ De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij of zij kan gebruiken om Rijswijk veiliger te maken. Wij willen dat deze ook daadwerkelijk gebruikt worden. Denk aan de inzet van preventief fouilleren, onder andere rondom de kermis, om het wapenbezit onder jongeren tegen te gaan en cameratoezicht om inbraak en diefstal op te sporen.
- ▶ Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of *phishing*. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat inwoners bewust worden van deze vorm van criminaliteit en weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.
- ▶ De VVD Rijswijk wil beter zicht op de inzet van onze politiemensen en op de opsporing van strafbare feiten. Het stadsbestuur zet zich actief in om te zorgen dat Rijswijk voldoende agenten heeft.

► V. Een gemeente die klaar staat voor de Rijswijker

1. Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- ▶ Brieven en formulieren van de gemeente zijn geschreven in voor iedereen begrijpelijke taal.
- ▶ De gemeente Rijswijk heeft een moderne, toegankelijke en informatieve website voor inwoners en bedrijven. Daarbij staat de behoefte van inwoners en ondernemers centraal.
- ▶ We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen.
- ▶ De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en op het moment dat het hen uitkomt.
- ▶ Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantooruren voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een mens te spreken in plaats van een computer. Het maken van een afspraak is niet nodig.
- ▶ De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit, zoals identiteitsfraude, tegen te gaan en te bestraffen. De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up-to-date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
- ▶ Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over zaken die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
- ▶ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt effectief samen met buurgemeentes als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw zoals bijvoorbeeld in de metropoolregio Rotterdam-Den Haag
- ▶ Om de gemeente prettig bestuurbaar te maken is het streven om maximaal vier wethouders aan te stellen.
- ▶ Rijswijk kent een krachtig bestuur: een stevige burgemeester, goede en sturende wethouders en een professionele gemeenteraad die zich niet verliest in details maar zich focust op hoofdlijnen. Daarnaast moet Rijswijk een kwalitatief hoogwaardig ambtelijk apparaat hebben, dat weet wat er in de stad leeft en beweegt. Een stevige kern met ambtenaren met een flexibele schil eromheen voor speciale projecten en/of onderwerpen.
- ▶ Een goed werkende onafhankelijke en efficiënte Rekenkamer die op verzoek van de raad bepaalde zaken onderzoekt is belangrijk. Als blijkt dat dit via een gemeenschappelijke-rekenkamer beter kan, valt dit te overwegen.
- ▶ In een duaal stelsel bepaalt de gemeenteraad de koers. De VVD Rijswijk streeft naar een breed akkoord op hoofdlijnen dat in overleg met de raad tot stand is gekomen. Het college van burgemeester en wethouders stelt op basis van dit akkoord een werkprogramma samen.

2. We onze krachten bundelen voor praktische oplossingen

Rijswijk maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken.

- ▶ Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Vrijwilligers zijn goud waard voor de stad en verdienen het om in het zonnetje gezet te worden. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij een verenigingen-, ondernemers- of duurzaamheidsloket.
- ▶ We ondersteunen maatschappelijke initiatieven waar inwoners zich bij betrokken tonen. Zo kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan hebben. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden voor een revolving fund. Afbetalingen van leningen uit dit fonds zorgen ervoor dat nieuwe leningen voor maatschappelijke initiatieven mogelijk zijn.
- ▶ Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken. Daartoe creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- ▶ Participatie kan helpen bij het nemen van een goede beslissing van de gemeenteraad. Dit betekent niet dat de grootste schreeuwers en de inwoners die het meest hun gezicht laten zien altijd gelijk krijgen. De gemeente heeft oog voor de 'stille meerderheid' die hun weg niet altijd zo snel weten te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.
- ▶ Participatie vindt altijd plaats met duidelijke organisatorische en budgettaire grenzen. Bij het betrekken van bewoners moet duidelijk zijn waar zij invloed kunnen uitoefenen.

